

Verdal kommune
Postboks 24
7651 VERDAL

Dato: 20.02.2020
Vår ref: 15/00335-21
Deres ref:

Uttalelse til nytt offentlig ettersyn av detaljregulering for Tromsdalen kalkbrudd og deponi i Verdal kommune

Ladebekken 50
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 8. januar 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas. Uttak av mineralske ressurser har lang tidshorison, og det er behov for større forutsigbarhet knyttet til investeringer, uttak og opprydding.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Om planen

Planen skal legge til rette for utvidelse av eksisterende uttaksområde for kalk. Dette innebærer en utvidelse av eksisterende dagbrudd og etablering av underjordisk brudd. Utvidelsen vil også innebære mulighet for å øke produksjonen. Det er i tidligere planprosesser lagt frem konsekvensutredning. Det reviderte planforslaget har innarbeidet bestemmelser angående rekkefølge for drift/åpning av ulike områder i dagbruddet. Formålene i planen er i tråd med overordnet kommunedelplan.

Uttalelse til planen

Kalkforekomsten i Tromsdalen er en ikke-fornybar naturressurs som kun kan tas ut der den naturlig forekommer. Forekomsten er omtalt og beskrevet av Norges geologiske undersøkelse (NGU) til å være av særlig god kvalitet og har blitt vurdert til å være av internasjonal betydning. Når det planlegges for videre utnyttelse er det viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, det vil si både i volum og kvalitet. Driften må også kunne foregå på en bergfaglig forsvarlig måte.

Tidligere saksgang

DMF har ved tidligere uttalelser til planen, datert 16.01.2017, 05.07.2018 og 26.10.2018, hatt tilbakemeldinger med henvisning til utnyttelse av forekomsten, planens forhold til mineralloven og kommunens vurderinger av virkning av skjermingstiltak ved endringer av planen.

I saksprotokoll fra Utvalg for plan og samfunn, datert 22. 10.2019, er det vist til kommunens behov å kunne styre arealbruken med tanke på den framtidige utviklingen, som ansvarlig planmyndighet. DMF anerkjenner dette behovet, og mener planforslaget som nå er lagt fram i stor grad bidrar til dette. Planen ivaretar samtidig behovet for en helhetlig utnyttelse, og langsiktig forvaltning av ressursene. DMF har orientert kommunen i flere møter, administrativt den 11. februar 2019 og politisk 12. mars 2019, der blant annet forholdet mellom reguleringsplan og driftsplan har vært tema. DMF har på nytt orientert kommunen i møte i Utvalg for plan og samfunn, 11. februar 2020.

Vurdering av planforslag

I planbeskrivelsen er det vurdert at framlagte planforslag er i tråd med kommunedelplan Tromsdalen. DMFs vurdering er at den største endringen til framlagte planforslag, som angår driften av uttaket, er forslaget om en tidsmessig begrensning for utvidelser av deler av uttaksområdet.

DMF legger vekt på at det i planbeskrivelsen er lagt inn begrunnelser for å etablere uttak Tromsdalen basert på en helhetlig forståelse av geologien i området, den kjemiske variasjonen i kalksteinen og forekomstens egnethet til produktene som produseres. Det ligger beskrivelser i planen til hvorfor planområdet er avgrenset med tanke på å muliggjøre hensiktsmessig drift i uttaksområdet. Dette er underbygget med beskrivelser av behovet for å ha tilgang på nok områder som muliggjøre en helhetlig og optimal utnyttelse av ressursene. Det er lagt vekt på at det vil være nødvendig å ha mulighet for selektiv produksjon for å tilfredsstille krav til ulike produkter, der geologisk og kjemisk variasjon i kalksteinen er utslagsgivende.

Valg av områder for drift av både dagbrudd og underjordisk uttak av ressursene er beskrevet og begrunnet med utgangspunkt i å sikre en helhetlig forvaltning av ressursene i området, med hensyn til omgivelsene og virkninger av tiltaket. DMF oppfatter derfor at planen oppfyller forventningene til informasjonen som skal ligge til grunn, når en detaljregulering skal sette rammene for å etablere et langsiktig uttak av mineralske ressurser – i tråd med overordnet kommunedelplan.

Merknader til bestemmelsene

I bestemmelsene 3. *Bestemmelser til arealformål, 3.1 Bebyggelse og anlegg, 3.1.1. Råstoffutvinning BRU1-8* ligger føringene som åpner for videre uttak av kalksteinen i Tromsdalen og rammene for hvordan uttaket skal foregå. Blant annet er det synliggjort at det ikke tillates flere uavhengige uttaksområder, men kun et sammenhengende dagbrudd.

Det er fra revisjon av bestemmelsene datert 25.04.2019, tatt inn mer detaljerte føringene for rekkefølgen for utviklingen av uttaket. Dagbruddets åpningsrekkefølge er angitt med bestemmelsesområder #A, #B og #C. DMF ser av plankartet at bestemmelsesområdene tilsvarer områder foreslått fra tiltakshaver, blant annet i brev vedlagt høringen, datert 21.01.2019. Områder #B og #C kan tidligst skje 15 år etter vedtak av reguleringsplanen.

Tidsbegrensningen på 15 år vil i utgangspunktet være førende for driften, men DMF legger til grunn redegjørelse i planbeskrivelse og tilbagemelding fra tiltakshaver, datert 23.07.2019, som beskriver hvordan dette er tråd med øvrig utvikling av området. DMF vurderer at det er saklig grunnlag for denne avgrensningen og dermed tatt hensyn til geologiske og kjemiske forutsetninger for en optimal utnyttelse av ressursene.

DMF anser det som at foreslått tidsmessig begrensning i bestemmelsesområdene #B og #C ikke vil være til hinder for en helhetlig utnyttelse av ressursene, og at det i den kommende 15 års perioden vil være tilstrekkelig tilgang på arealer for å drive uttaket som foreslått.

I bestemmelsene 3.1.2 til 3.1.7 (*BRU 2 til BRU 8*) ligger områder for råstoffutvinning i planen som fra har vært synliggjort ved tidligere høringer av planen. Denne inndelingen følger blant annet av hvordan etablering av infrastruktur skal foregå, krav til forundersøkelser før avdekking av områdene, etablering av grunnvannstasjoner m.m. DMF har ingen merknader til denne inndelingen av planområdet

Driftskonsesjon

Det er i bestemmelsene synliggjort at uttaket skal foregå i henhold konsesjon og driftsplan. DMF mener reguleringsplanen, slik den nå er utformet, vil være et godt redskap for utnyttelse av mineralressursene ut fra hensynet til sikker drift og god ressursutnyttelse. Planforslaget er også et godt grunnlag for den kommende konsesjonssaken.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Lars Libach
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Lars Libach

Mottakere:

Verdal kommune

Postboks 24

7651 VERDAL

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune

Fylkets hus, Postboks 2560

7735 STEINKJER

Fylkesmannen i Trøndelag

Postboks 2600

7734 STEINKJER